

A Bölcsődei nevelés-gondozás Helyi Szakmai Programja

2011-2014

Készítette:

Kovács Jánosné
tagintézmény-vezető

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	5. oldal
I. A bölcsőde munkáját és szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek	5. oldal
II. A bölcsőde adatai	6. oldal
III. Helyzetelemzés	7. oldal
1. Az ellátást igénylő családok igényeinek, szociális helyzetének rövid bemutatása	
2. A bölcsőde bemutatása	
3. A nevelés - gondozás tárgyi feltételei	
4. A bölcsőde személyi feltételei	
IV. Hitvallás	11. oldal
• Gyermekkép	
• Családkép	
• Küldetés nyilatkozat	
• A helyi szakmai program célja	
• A bölcsődei nevelés- gondozás célja	
V. A nevelés-gondozás alapelvei	12. oldal
1. A nevelés- gondozás egységének elve	
2. Az egyéni bánásmód elve	
3. Az aktivitás, az önállóság segítésének elve	
4. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete	
5. Az egységes nevelő hatások elve	
6. A biztonság és a stabilitás elve	

VI. A bölcsődei gondozás feladatai 14. oldal

1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése
3. A megismerési folyamatok fejlődésének elősegítése

VII. A bölcsődei élet megszervezése 15. oldal

1. A gyermekek folyamatos napirendje és a gondozási munka szervezése
„saját gondozónő rendszer
2. A bölcsőde kapcsolata a szülőkkel
3. Beszoktatás, adaptáció, szülővel történő fokozatos beszoktatás
4. A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel

VIII. Bölcsődei nevelés - gondozás főbb helyzetei 17. oldal

1. Gondozás
2. Egészségvédelem, prevenció
3. Játék
4. Mondóka, ének
5. Vers, mese
6. Alkotótevékenység
7. Mozgás
8. Tanulás

A bölcsődei nevelés - gondozás főbb helyzetein belül havi tervezet készítése az alábbi szakmai program alapján 2011-2014-ig:

1. Mondóka, ének
2. Vers, mese
3. Alkotótevékenység
4. Hátrányos helyzetű gyermekek segítése

IX. Az intézmény sajátos feladatai	22. oldal
X. Az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatás	23. oldal
Időszakos gyermekfelügyelet	
XI. Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében	24. oldal
A gyermek testi, lelki, szociális fejlődésének jellemzői a bölcsődés kor végére	
XII. A HSZP működésének, bevállalásának ellenőrzési rendszere, elégedettségmérés	25. oldal
XIII. Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék	25. oldal

Bevezetés

A bölcsőde összetett - családsegítő, szociális, egészségügyi, nevelési - funkciót tölt be. A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkozást és étkezést biztosít azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük vagy egyéb okok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Az intézmény célja az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása valamennyi gyermek számára. Az értelmi, érzelmi és szociális fejlődés támogatása. Barátságos, biztonságos, családi, szeretetteljes légkörben, az életkorának megfelelő környezetben az aktivitás kibontakoztatása, a szocializáció segítése.

A bölcsőde régi épülete (Szent István utca 45. szám) alatt működött. Az új épület 2010. november hónapban került átadásra. „Közös erővel, Csanádpalota és térsége gyermekeinek jövőjéért – befektetés a jövőbe” címmel benyújtott nyertes pályázat révén az Új Magyarország Fejlesztési Terv útján lehetőség volt új korszerű bölcsőde létrehozására. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg. Így lehetőség nyílt férőhelybővítésre. A 20 férőhelyes bölcsőde 30 férőhelyre módosult.

I. A bölcsőde működését és szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:

Törvények, rendeletek:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról és a végrehajtására kiadott
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyes szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 14/1994. (VI. 24.) NKM rendelet a képzési kötelezettségről és pedagógiai szakszolgálatokról
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről

A Bölcsődei nevelés-gondozás Helyi Szakmai Programja

Módszertani levelek:

- Bölcsődei adaptáció (1979) Budapest, Bölcsődék Országos Módszertani Intézete (BOMI)
- Folyamatos napirend a bölcsődében (1882) BOMI
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás - kiegészítő útmutató (1984) Budapest, ETI
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához (1989) Budapest, BOMI
- Játéktevékenység a bölcsődében (1997) Budapest, BOMI
- A bölcsődei gondozás - nevelés minimum feltételei és a szakmai munka részletes szempontjai (1999) Budapest, Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja (2008) Budapest, Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet (SZMI)
- A bölcsődei nevelés - gondozás szakmai szabályai (2009) Budapest, SZMI

A szakmai felügyeletet a Dél-alföldi Regionális Módszertani Bölcsőde gyakorolja.

II. A bölcsőde adatai:

Intézménynév:

Dér István Általános Iskola, Napsugár Óvoda és Bölcsőde Többcélú Közös Igazgatású
Közoktatási Intézmény Csanádpalotai Bölcsődei Tagintézménye

Cím: 6913 Csanádpalota, Szent István utca 64.

Tagintézményvezető: Kovács Jánosné

Telefon: 62/263-062

Székhelyintézmény neve és címe:

Dér István Általános Iskola, Napsugár Óvoda és Bölcsőde Többcélú Közös Igazgatású
Közoktatási Intézmény

6913 Csanádpalota, Szent István utca 46.

Vezető: Schüzler Istvánné

62/264-153

A bölcsőde fenntartója, címe:

Csanádpalota Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

6913 Csanádpalota, Kelemen László tér 10.

Telefon: 06-62/263-001

A z intézményalapító okiratának száma: ...../2012. (VI. 27.) Kt.h.

Működési engedély szám: Sz02/1265-4/2011.

III. Helyzetelemzés

1. Az ellátást igénylő családok igényeinek, szociális helyzetének rövid bemutatása

Csanádpalota város az ország déli csücskében, a román határ közelében helyezkedik el. Az itt élő emberek nagy része a mezőgazdasággal foglalkozik. Egy részük a legközelebbi városban, Makón dolgozik és nagyon kevés helyben.

A családok többsége igényli a bölcsődei ellátást. Sajnos, az életszínvonal folyamatos romlása több családnál észlelhető. Magas a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma.

Az itt élő családok 20 %-a rossz körülmények között él, az ok anyagi természetű (munkanélküliség). A bölcsődei dolgozók feladata, hogy kiemelten odafigyeljenek ezen gyermekek bölcsődébe való bekerülésére. Az Alapszolgáltatási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltatási Egységének családgondozói és az intézmény gyermekvédelmi felelőse a védőnőkkel együttműködve kezdeményezi a bölcsődei felvételt. Így a családok segítséget kapnak a kisgyermeknevelőtől, vezetőtől gondozás, foglalkozás és étkezés terén.

A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez, testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését biztosító ellátáshoz – munkánk során ez a mottó, segítve így a hátrányos helyzetű gyermekek fejlődését intézményünkben.

A Bölcsődei nevelés-gondozás Helyi Szakmai Programja

Bölcsődénkben:	hátrányos helyzetű	ingyenes étkeztetésben részesülő
	gyermek számának alakulása	
2010.	6 fő	13 fő
2011.	14 fő	15 fő
2012.	14 fő	16 fő

2. A bölcsőde bemutatása

A bölcsőde a város központjától 200 méterre helyezkedik el. A működése 50 éves múltat tekint vissza. A bölcsőde a bölcsődei ellátás céljára átalakított, bővített, eredetileg óvodának épült épületben működik.

A férőhelyszám:	30 fő.
Csoportok:	- Katica csoport (10 fő)
	- Brumi csoport (10 fő)
	- Mókus csoport (10 fő)

A bölcsőde életét **házirend** szabályozza, amelynek egy példányát a bölcsődei felvétel alkalmával, illetve annak érdemi változása esetén minden szülő megkapja. A házirend tartalmazza a bölcsődei felvétel rendjét. A házirend bárki számára hozzáférhető, a bölcsődében nyitvatartási időben megtekinthető.

A bölcsődében **Érdekképviseleti Fórum** működik. Az ÉF létszáma 4 fő, tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői közül 2 fő,
- az intézmény közalkalmazottai közül 1 fő,
- az intézményt fenntartó önkormányzat képviselőjében 1 fő.

Az ÉF - az 1997. évi XXXI. törvény szabályainak alkalmazásával – megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartó önkormányzatnál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az ÉF működésének részletes szabályait a fenntartó által jóváhagyott Szabályzat tartalmazza.

A Szabályzat a házirend mellékletét képezi.

3. A nevelés - gondozás tárgyi feltételei

A bölcsőde a funkciónak megfelelően kialakított, akadálymentesített épülete. Három csoportszobával rendelkezik, jellege napos bölcsőde, a gyermekek napközbeni elhelyezésére szolgál.

Az udvar a gyermekek szabad levegőn történő játékához szükséges mozgásteret biztosítja. Csoportonként elkülönített játszóhelyek állnak a gyermekek rendelkezésére, füves és betonozott részek megfelelő arányával, pedál nélküli motorok, mászásra alkalmas eszközök: pl. csúszda, bújócska, mászóka. A homokozás feltételei biztosítottak. Pancsolási lehetőség: felfújható medencék.

A bölcsőde egyéb helyiségei:

- gyermeköltöző, közlekedő, mosdó, fürdőszoba, WC,
- konyha, mosogató, raktár, mosóhelyiség, hulladékártoló,
- iroda, dolgozók szociális helyiségei (öltöző, zuhanyzó, WC).

- Az öltözés tárgyi feltételei: A szülők az átvevőben öltöztetik, vetkőztetik gyermeküket. Rekeszes, polcos, akasztós résszel, jellel ellátott nyitott szekrények állnak rendelkezésükre. Az átadó kapcsolódik a fürdőszobához és a csoportszobához.

Tájékoztatáshoz falújság, hirdető tábla van kifüggesztve.

- A fürdőszobai gondozás tárgyi feltételei: Szép, korszerű, a gyermekek méretének megfelelő WC-k, mosdók állnak a gyermekek rendelkezésére, amelyek segítik a helyes szokások kialakulásának és az önállóság gyakorlásának feltételeit.

- Étkezés tárgyi feltételei: Jó minőségű CIBÓ gyermekasztalok és gyermekszékek, a gyermekek létszámának és méretének megfelelően. Megfelelő minőségű és mennyiségű eszközök állnak rendelkezésre az étkezések alkalmával.

Az étkezés a folyamatos gondozási sorrendnek megfelelően történik.

A Bölcsőde napi négyszeri étkezést biztosít. Az étkezést az intézmény – az intézményt fenntartó Önkormányzat által kötött ellátási szerződés keretében - vállalkozó által üzemeltetett konyháról biztosítja.

A bölcsőde konyhája tálaló konyha.

A bölcsődei térítési díjat - Csanádpalota Város Önkormányzati Képviselő-testületének rendeletében meghatározottak szerint - minden hónap 15. napjáig előre kell fizetni.

- Altatás tárgyi feltételei: Jó minőségű műanyag bölcsődei fektetőink vannak, ágynemű garnitúrával. Állandó hely – saját ágy a nyugodt alváshoz. Csoportszobában altatunk, mert nincs lehetőség a teraszon való altatásra.

- Játék tárgyi feltételei: A gyermekek életkorához, fejlettségéhez igazodó játékeszközök és a csoportlétszámnak, összetételének megfelelő mennyiségű játék minden tevékenységformához. Csendes, az aktív játszásra elkülönített területek.

4. A bölcsőde személyi feltételei:

Alkalmazottak száma 8 fő: - 1 fő intézményegység vezető (bölcsődevezető)
- 6 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő kisegítő
- 1 fő bölcsődeorvos (megbízási jogviszonyban)

Szakmai végzettség:

- Bölcsődei szakgondozónő: 1 fő
- Csecsemő és kisgyermek gondozónő: 2 fő
- Kisgyermekgondozó, nevelő: 1 fő
- Szakképzetlen gondozónő: 3 fő (1 fő szakképzettség megszerzésének várható ideje: 2012. június)

A bölcsőde nyitvatartási ideje: Hétfő - Péntek: 6.00 órától 16.30 óráig

A napi nyitás és zárás igazodik a családok igényeihez.

Képzés, továbbképzés:

A kisgyermeknevelők tervszerűen részt vesznek az akkreditált továbbképzéseken.

A szakmai felkészültség folyamatosságának biztosítása a bölcsődén belül rendelkezésre álló szakmai anyagokból, módszertani levelekből, folyóiratokból, előadások útján, házi továbbképzéseken történik.

IV. Hitvallás

- Vidám, kiegyensúlyozott gyermekeket neveljünk bölcsődénkben.
- Minden kisgyermeknek lehetőséget adunk rendszeres testmozgásra, sokoldalú fejlődésre.
- Törekszünk arra, hogy pozitív példákon keresztül gyűjtsenek tapasztalatot, élményt környezetükről.

Gyermekkép

Gyermekképünk a nyugodt, harmonikusan fejlődő, élményekkel teli gyermek, aki képes saját természetes kíváncsisága által tanulni és fejlődni. Szeretettel fordul az őt körülvevő világhoz (környezetéhez, felnőttekhez, társaihoz), valamint konfliktusait, életében felmerülő problémáit életkorához mérten megfelelően tudja kezelni, szükség esetén segítséget kérni a megoldáshoz.

Családkép

A család az első szocializációs színtér. A gyermeket a családi környezetben ért hatások alakítják, fejlesztik, és ezek a tapasztalatok, élmények, dominálnak a későbbi fejlődés során is.

Kellő tapasztalattal, figyelemmel saját példán keresztül, elfogadással segítjük a fiatal szülőket, ha bizonytalanságot látunk. Önbizalmukat erősítjük.

Küldetés nyilatkozat:

Bölcsődénk küldetése, hogy nyugodt, békés környezetben egymással toleráns, tevékeny gyermekeket neveljünk.

Célunk az értékek közvetítése.

A Helyi Szakmai Program (HSZP) célja:

A Helyi Szakmai Program elkészítéséhez A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJÁT vettük figyelembe. Ezek gyakorlati megvalósítása módosul a helyi sajátosságok és lehetőségek miatt.

A bölcsődei nevelés - gondozás célja:

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, a feltétel nélküli szeretettel és elfogadásával a gyermekek nemzetiségi/és etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegítjük a harmonikus fejlődést. A hátrányos helyzetű, szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekszünk, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen nemzetiséghez tartozó gyermekek esetében fontosnak tartjuk a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartását, az identitás tudat kialakulásának segítségét.

V. A nevelés-gondozás alapelvei

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: gyermekvédelmi törvény) 42. § (1) bekezdése értelmében, amennyiben a gyermek nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Szakmai munkánk célja a legkorszerűbb gondozási-nevelési elvek alkalmazása. Szeretnénk az igényeket lehetőségeinkhez mérten maximálisan kielégíteni az ellátási területünkön.

1. A nevelés - gondozás egységének elve:

Kisgyermeknevelőink jól tudják, hogy a gondozás és nevelés a rájuk bízott gyermekek esetében elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

2. Az egyéni bánásmód elve:

Tényként fogadjuk el, hogy nincs két egyforma gyermek a bölcsődében. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését.

3. Az aktivitás, az önállóság segítésének elve:

A gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitás iránti vágyat. Ezért a gondjainkra bízott gyermekek részére biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtésére törekszünk, és a próbálkozásaikhoz elegendő időt biztosítunk. Fontos számunkra a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése.

4. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására.

Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

5. Az egységes nevelő hatások elve

Kisgyermeknevelőink a közöttük levő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával, a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek. Az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, és nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

6. A biztonság és a stabilitás elve:

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját” gondozónő – rendszer, felmenő rendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását az új megismerését, szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magába foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

VI. A bölcsődei nevelés - gondozás feladatai

A bölcsődei nevelés - gondozás feladata a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátásának esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes - 3 éves egészséges és a 20 hetes - 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés.

A bölcsődei nevelés - gondozás feladata a gyermek testi-és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.

1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása:

A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése, egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend, ezen belül:

étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás).

2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése:

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az éntudat egészséges fejlődésének segítése,
- a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai, elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- megteremteni a lehetőséget a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések, megválaszolása),
- nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése - gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

3. A megismerési folyamatok fejlődésének elősegítése:

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- ismeretnyújtás,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzet megoldási minták nyújtása.

VII. A bölcsődei élet megszervezése

1.) A gyermekek folyamatos napirendje és a gondozási munka szervezése, „saját gondozónő rendszer”

A konkrét napirend megvalósításával célunk: A jól szervezett folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit biztosítja. Megteremti a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

Minden csoportnak a gyermeki szükséglethez igazított folyamatos rugalmas napirendje van, amely biztosítja a nyugodt nevelés, gondozás feltételeit. A napirend függ a gyermekcsoport életkorától, összetételétől, fejlettségétől, de befolyásolják az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám is. Figyelembe kell venni, hogy a gyermek részére áttekinthető, folyamatos legyen, ismerkedjen a várható eseményekkel. A jól átgondolt, áttekinthető napirend könnyebbé teszi a kisgyermeknevelő munkáját.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját gondozónőrendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti belső arányok kialakítása, és az hogy a napirendet a gyermekcsoport kisgyermeknevelői alakítsák ki. A bölcsődei nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését, a bölcsődei kisgyermeknevelők által készített feljegyzések, és dokumentumok szolgálják. Napirendünk kialakításánál igyekeztünk szem előtt tartani, hogy a legtöbb időt a játékra fordítsuk.

2.) A bölcsőde kapcsolata a szülőkkel

A családi és a bölcsődei nevelés - gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása, elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülők számára lehetővé tesszük, hogy megismerhessék hol és hogyan töltik gyermekeik hétköznapjaikat, megismerhessék az intézményt, az intézmény dolgozóit, szakmai munkánkat, a nevelés - gondozás elveit, gyakorlatát. A szülőknek lehetősége van arra, hogy a felvétel, beszoktatás előtt gyermekük leendő csoportját megismerhessék.

A családlátogatás lehetőséget nyújt arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre a gyermekét bízta. Ez a családdal való első kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése.

A kapcsolattartásnak tájékoztatásnak több formája van: beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet, csoportos kapcsolattartási formák: szülői értekezletek, hirdető tábla, nyílt napok, írásos tájékozatók, szervezett programok.

3.) Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe.

4.) A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel

- Bölcsőde - Óvoda

A két intézmény kapcsolattartására a nyitottság és a folyamatosság a jellemző. Célunk az átmenet megkönnyítése. Ennek érdekében megismerjük egymás nevelési gyakorlatát.

Kapcsolattartás formái:

- megbeszélések
- kölcsönös látogatások
- szülői értekezlet

- Bölcsőde – Dér István Általános Iskola, Napsugár Óvoda és Bölcsőde Többcélú Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény

- munkaértekezletek
- igazgatótanács ülései
- intézményvezető rendszeres látogatása a bölcsődében

- Bölcsőde - Védőnői Szolgálat

A védőnők havonta látogatják az intézményt. Figyelemmel kísérik a gyermekek fejlődését.

- A bölcsőde kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálattal, a gyermekvédelmi felelőssel.
- A fenntartó Önkormányzattal.
- A Dél-alföldi Regionális Módszertani Bölcsődével.

VIII. A bölcsődei nevelés - gondozás főbb helyzetei

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzá tartozik a személyi és tárgyi környezethez való harmónia is. A gondozás (a testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, amelyekben lényeges a gyermek a szabad aktivitás igényének és kompetencia érzésének erősítése. A bölcsődében a gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

1. Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségletének kielégítése.

A gondozás során folyamatos odafigyeléssel biztosítjuk a gyermekek komfortérzetét, hiszen csak ez adhat pozitív alapot a bölcsődében folyó tevékenységhez. A szociális kompetencia kialakításának az egyik feltétele, hogy a gyermek aktívan részt vehessen a gondozási helyzetekben, A kisgyermeknevelővel kialakított érzelmi kapcsolat, a gyermekről a jelzések kihatnak a személyiség egészséges alakulására .A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

2. Egészségvédelem, prevenció

Bölcsődénkben biztosítjuk a biztonságos, balesetmentes tárgyi környezetet. A fürdőszobába higiénikusan tároljuk a gyermekek saját eszközeit /fogkefe, fogkrém/. Egyéni fejlettségüknek megfelelően reggeli után minden gyermek használja a fogmosó felszerelését. A kisgyermeknevelők betartják a higiénés szabályokat (pl. kézmosás, lemosótálca és bili fertőtlenítés, WC – papír, papír zsebkendő használata). Pelenkacsere, WC-használat után, az étkezések előtt mindig kezet mosnak a gyermekek és a kisgyermeknevelők.

3. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatos fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése, mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A játék olyan komplex tevékenység forrás, melyet a kisgyermeknevelőnek folyamatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában, célja eléréséhez. Nagyon fontosnak tartjuk az olyan hangulatok, ingergazdag tárgyi lehetőségek megteremtését, melynek hatására a gyermek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul. Ettől függetlenül szükség van a kisgyermeknevelő által kezdeményezett vagy irányított játéktevékenységre is, hiszen hasonló szituációkat tartalmazhat, mint az élet, megtaníthat a környezethez alkalmazkodni, ezért az életre nevelés a játék során teljesebben ki.

A kisgyermeknevelő feladata a játékkal kapcsolatban:

- Nyugodt légkör biztosítása.
- A napirenden belül elegendő idő, eszköz, hely biztosítása.
- Igény szerint kezdeményezés, és szerepvállalása a játékban.
- Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek (együttjátás biztosítása).
- A gyermeki játék önállóságának biztosítása.

A játék színterei:

- mese, vers, bábozás,
- ének, zene, tánc,
- alkotó tevékenységek,
- mozgásos játékok,
- környezet, természet tevékeny megismerése.

4. Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak a megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmus hangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ének-zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

5. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókinccse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

6. Alkotó tevékenységek

A havi nevelői program heti lebontásában történik az alkotó tevékenység. Felöleli mind a négy évszakot, magába foglalja az ünnepeket is. Élményszerű, örömet nyújtó és önkéntes. A kezdeményezés, gyurmázást, ragasztást, festést, ragasztást és még sok más egyéb

tevékenységet takar, nagy örömforrást jelentve a gyermekek számára. A felnőtt szerepe kezdeményezés, együtt játszás megerősítés, segítségnyújtás, ötletadás.

7. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.

A veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömeik telik a játékokban.

Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is biztosítunk nagymozgásos játékokat.

Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveltekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

8. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát, a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat, tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek, életkorából és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkorban tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái:

utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetein belül, havi tervezet készítése az alábbi szakmai program alapján 2011-2014-ig:

1. Mondóka, ének
2. Vers, mese
3. Alkotó tevékenység

A vers, mese, mondóka, ének az érzelmi biztonság nyújtásának és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszköze. Pozitívan hatnak a gyermekek értelmi fejlődésére, gondolkodásra, szókincsre.

Fő feladatunk az érdeklődés felkeltése a vers a mondóka, a zene és az éneklés megszerettetése. A kisgyermeknevelő a nap folyamán spontán adódó helyzetekben használja ki a lehetőséget az éneklésre, mondókázásra, gyermeki kérésre többször megismétli. A különböző mondókákat társítjuk mesekönyv képeihez és az ünnepek témáihoz (Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja).

4. Hátrányos helyzetű gyermekek segítése a bölcsődei ellátásban: a gyermekvédelmi felelős, az Alapszolgáltatási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Gyermekjóléti és Szociális Alapellátási Szolgáltatási Egységének munkatársaival és a védőnőkkel történő eset megbeszéléssel. Igen fontos a gondozás, nevelés összhangja, a szimmetrikus partneri kapcsolatok kialakítása, elengedhetetlen feltételek minden gyermek, különösen a hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésében. A kisgyermeknevelő szaktudásával, tapasztalatával segíteni tudja a gyermeket a beilleszkedésben, a szülőket pedig a nevelésben.

IX. Az intézmény sajátos feladatai:

- Gyermekvédelem területén szoros együttműködés valósul meg a településen működő Alapszolgáltatási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást biztosító Gyermekjóléti és Szociális Alapellátási Szolgáltatási Egységével.

- A szülőket tájékoztatjuk a különböző gyermeknevelést segítő támogatások igénybevételének lehetőségéről.
- Nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek ellátása, nevelése, esélyegyenlőség biztosítása.
- A településen élő cigány kisebbséghez tartozó családok gyermekeinek bölcsődei ellátását tesszük lehetővé.

X. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatás

A bölcsőde az alapellátás mellett családtámogató szolgáltatást, időszakos gyermekfelügyeletet szervez, mely szolgáltatás a bölcsődei nevelés – gondozás alapprogramjában rögzített szakmai elvekhez igazodik.

A bölcsőde által szervezett szolgáltatás

A személyi és tárgyi feltételek a kisgyermeknevelés – gondozás és nevelés elveit és gyakorlatát, valamint a bölcsőde által nyújtott szolgáltatás speciális igényeit figyelembe véve kerülnek kialakításra. A szolgáltatást a gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik igénybe. A szülő nyilatkozatot ír alá, hogy gyermeke egészséges, és bemutatja a kötelező védő oltásokról szóló igazolást, illetve a gyermek egészségügyi kiskönyvét. A szolgáltatás térítési díját a fenntartó rendeletben állapítja meg.

Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő elfoglaltsága idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét. Bölcsődénkben az alapellátáson túli szolgáltatásként a bölcsődei üres férőhelyek terhére időszakos gyermekfelügyelet működik. Az időszakos gyermekfelügyeletért járó térítési díjat előre, legkésőbb a szolgáltatás igénybevételét megelőző napon kell megfizetni, étkezés igénybe vétele esetén az étkezési térítési díjjal együtt. Az időszakos gyermekfelügyelet ideje alatt igénybe vett étkezésért a bölcsődei intézményi térítési díjat kell megfizetni.

A csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a kisgyermeknevelőtől, kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel. A kisgyermeknevelő feladatai, munkarendje a bölcsődei nevelés-gondozás elvei és a napi

gyakorlat alapján szervezendő. Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan, lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.

A bölcsődevezető, illetve a kisgyermeknevelő a gyermek személyi adatain kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát és azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben.

XI. Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében

A bölcsődénkben szervezett formában több alkalommal tervezünk nyílt napot. Ez általában egy-egy jeles naphoz kapcsolódik.

Farsang: A gyermekek jelmezbe öltözve a kisgyermeknevelőkkel búcsúztatják el a telet, zenés, mozgásos mondókákkal, énekekkel.

Anyák napja: Családi délután formájában történik: a gyermekek az alkalomhoz illő mondókákkal, versekkel, dalokkal és egy szál virág átnyújtásával köszöntik az édesanyákat.

Gyermeknap-családi délután: Ezen a napon a bölcsődések szülei betekintést nyerhetnek a bölcsődei napirendbe, játékba. Játékos mozgáskezdeményezést, szabad játékot láthatnak. A gyermekekkel közös alkotótevékenységet (festés, gyurmázás, ragasztás) végezhetnek.

Mikulás: Mikulás érkezik ajándékkal a csoportba, akit a gyermekek énekkel, mondókákkal, versekkel köszöntenek.

Karácsony előtti készülődés: A szülők és a kisgyermeknevelők az ünnep előtt közösen karácsonyi díszeket készítenek.

Ezek a közös élmények, közvetlen beszélgetések sikerélményt adnak, megerősítik a kisgyermeknevelő-gyermek és a szülő-bölcsőde kapcsolatát.

A gyermek testi, lelki, szociális fejlődésének jellemzői a bölcsődés kor végére

Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel. Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi jól magát, hanem szívesen játszik társaival is. Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szabályokat, szabályokat, és az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára. Környezete iránt nyitott, érdeklődik minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben, gazdag szókincse van. Elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot a felnőttel. A gyermekek többsége szobatiszta.

XII. A HSZP működésének, bevalásának ellenőrzési rendszere, elégedettségmérés

Kérdőíveket állítunk össze a bölcsődébe járó gyermekek szülei részére, mert válaszaikat a gyermekek minél jobb színvonalú, bölcsődei ellátása érdekében szeretnénk felhasználni. A kérdőívek értékelése nyomán a szakmai kompetenciának megfelelően megteesszük a szükséges változtatásokat.

XIII. Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék

A Helyi Szakmai Program 2012. július 1-jén lép életbe, 4 évre határozza meg a bölcsőde feladatait.

A Program hozzáférhető a bölcsődébe járó gyermekek szülei, bölcsődébe készülõ gyermekek szülei részére, továbbá a fenntartó és minden érdeklõdõ számára, megtekinthetõ a bölcsõde nyitvatartási idejében.

Mellékletek:

1. Megállapodás-tervezet
2. Házi rend

.....
Schüsler Istvánné
intézményvezető

.....
Kovács Jánosné
tagintézmény-vezető

.....
Kállai Erika
kisgyermeknevelő

.....
Hatiné Szekeres Bernadett
kisgyermeknevelő

.....
Nagy Józsefné
kisgyermeknevelő

.....
Kecskemétiné Czirmer Tünde
kisgyermeknevelő

.....
kisgyermeknevelő

A Bölcsődei nevelés-gondozás Helyi Szakmai Programja

Záradék: Ezen szakmai programot Csanádpalota Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a ...../2012. (VI. 27.) Kt. h. számú határozatával jóváhagyta.

Csanádpalota, 2012. június .....

Kovács Sándor
polgármester

1. melléklet

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött egyrészről a Csanádpalota Város Önkormányzata által fenntartott, a Dér István Általános Iskola Napsugár Óvoda és Bölcsőde Többcélú Közös Igazgatású Közoktatási székhelyintézmény keretén belül működő **Csanádpalotai Bölcsődei Tagintézmény** (6913 Csanádpalota, Szent István utca 64. szám), mint intézmény (képviselője .....

másrészről ..... szülő

..... nevű gyermekének

bölcsődei elhelyezése tárgyában, alulírott napon, az alábbiak szerint:

A gyermek adatai:

Születési helye, ideje: .....

Anyja neve: .....

Lakcíme: .....

A bölcsődei gondozás kezdődő időpontja: .....

A bölcsődében a gyermek 1 éves korától 3 éves korának betöltéséig, illetőleg a 3. életév betöltését követő augusztus 31-ig gondozható. Az intézményben az egyéves kort be nem töltött gyermek gondozására nincs lehetőség.

Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsőde ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- a szakszerű gondozást-nevelést, testi-lelki szükségletének kiegészítésére, fejlődésére, és a szocializáció segítésére,
- a napi négyzeri étkezést,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- az egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhygiénés szokásos kialakulásnak a segítését,
- az állandóságot (saját gondozónőrendszer), egyéni bánásmódot,
- a megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával történő ellátást,
- a személyes higiéné feltételeit,
- a korcsoportoknak megfelelő játékeszközöket,
- a rendszeres orvosi felügyeletet,
- az óvodai életre való felkészítést.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend megismertetését,
- az adaptációhoz szükséges időt, felvételeket,
- a tájékoztatást a gyermekével történt eseményekről,
- a rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet),
- a szülői értekezletet, az egyéni beszélgetést (kisgyermeknevelővel, vezetővel),
- az előadássorozaton való részvételt,
- a nyílt napon való együttműködést,
- a tájékoztatók, étredek megismertetése,
- a gyermekük játéktevékenységébe való betekintést,
- az Érdekképviselői Fórumot.

Az 1997. évi XXXI. törvény 146. § (1) bekezdése alapján az intézményi ellátásért **térítési díjat kell fizetni**. Az intézményi térítési díj összege Csanádpalota Város Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekek védelmét biztosító pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátások térítési díjáról szóló 28/2006. (XI. 2.) ÖR. rendelete alapján

- a) az étkeztetésért: ..... Ft/nap,
b) gondozásért: 0,- Ft/hó.

A bölcsődében elhelyezett gyermek után fizetendő személyi térítési díj napi .....,- Ft.

A bölcsődei ellátásért a térítési díjat előre, egy összegben, minden hónap 15. napjáig kell befizetni.

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás, ha:

- a gyermek a 3. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozás-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31-e után,
- a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szünetését írásban nem kéri.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

- a bölcsődei házirendet betartja,
- együttműködik gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- a megállapodásban foglalt - az intézmény részéről fennálló - kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával az Érdekképviselői Fórumhoz, a bölcsődevezetőhöz és az intézményvezetőhöz fordulhat,
- az ellátást igénybevevő a vitatott intézkedéssel szemben a fenntartó önkormányzathoz fordulhat.

Csanádpalota, ... év ..... hó ..... nap

.....
szülő

.....
intézményvezető

2. melléklet

BÖLCSŐDE HÁZIRENDJE

A bölcsőde neve: Dér István Általános Iskola, Napsugár Óvoda és Bölcsőde
Többcélú Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény
Csanádpalotai Bölcsődei Tagintézménye

A bölcsőde címe: 6913 Csanádpalota, Szent István utca 64. sz.
Telefonszám: 06-62/263-062

A bölcsődevezető neve: Kovács Jánosné
A bölcsődevezetőt helyettesítő: Hatiné Szekeres Bernadett

A bölcsőde a személyes gondoskodás keretén belül a gyermekek napközbeni ellátását biztosítja.

Az engedélyezett férőhelyek száma: 30 fő

A bölcsődébe a gyermek egy éves korától három éves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31-ig vehető fel, amelyben a harmadik életévét betöltötte.

Az intézményben az egyéves kort be nem töltött gyermek elhelyezésére nincs lehetőség.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem óvodaérett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, a bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei felvételi kérelmeket Dér István Általános Iskola, Napsugár Óvoda és Bölcsőde Többcélú Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény Csanádpalotai Bölcsődei Tagintézményének vezetőjéhez kell benyújtani.

A felvételhez szükségesek:

kérelem, 2db orvosi igazolás a gyermek egészségi állapotára vonatkozóan, az előírt nyilvántartások vezetéséhez szükséges személyazonosító adatok közlése.

A bölcsőde napos bölcsődéként működik.

Nyitvatartási idő: hétfőtől-péntekig reggel 6 órától délután 16.30 óráig

A gyermek fogadása 6 órától 9 óráig történik.

A bölcsőde a gyermek részére napi négyszeri étkezést biztosít.

Az étkezés időpontjai:	reggeli	8 órától	8,30 óráig
	tízórai	10 órakor	
	ebéd	12 órától	12,30 óráig
	uzsonna	15 órától	15,30 óráig

A bölcsőde folyamatos napirendje a házirend melléklete.

A Bölcsődei nevelés-gondozás Helyi Szakmai Programja

A 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § (1) bek. a) pontja szerint a személyi térítési díjat gyermekétkeztetésnél egy havi időtartamra előre kell megfizetni. Ezt követően minden hónap utolsó munkanapjáig az előre megadott időpontban kell a következő havi esedékes díjat befizetni. Az esetleges túlfizetés a következő havi díjból kerül levonásra.

A bölcsődében gondozási –nevelési munka folyik.

A gyermekek orvosi ellátását heti egy alkalommal dr. Erdősy Margaréta vállalkozó háziorvos végzi, aki figyelemmel kíséri a gyerekek testi fejlődését és elvégzi a kötelező védőoltásokat.

A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van ruháik tárolására, melyben csak a legszükségesebb dolgokat tarthatják. A bölcsődében hagyott, illetve a gyermekén lévő vagy hozott tárgyakért az intézmény felelősséget nem vállal.

A bölcsődébe csak egészséges gyermekek vihetők. A közösség érdekében lázas (37,5 C fok és ennél magasabb testhőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsőde vezetőjét értesíteni kell.

Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím, telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.

Ha a gyermeket bölcsődei tartózkodása alatt baleset éri (ütés, horzsolás... stb.) a kisgyermeknevelő köteles értesíteni a bölcsőde vezetőjét. A vezető köteles szólni vagy az intézmény orvosának vagy az ügyeletes orvosnak. Ezzel egyidőben a szülő is értesítendő. A bölcsődevezető távollétében a helyettes, illetve a kisgyermeknevelő feladata.

Ha a szülő a gyermekét betegség vagy más egyéb ok miatt nem viszi a bölcsődébe, a távolmaradás okát másnap reggel 9.00 óráig közölje a bölcsőde vezetőjével. A térítési díj elszámolásánál csak a következő naptól tudjuk a gyermek hiányzását figyelembe venni.

A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás szigorúan TILOS!

A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni.

A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és a téli zárást, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg, melyről minden év március 15-ig tájékoztatjuk a szülőket.

A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítése érdekében a szülővel történő beszoktatáson túl lehetőség van a kisgyermeknevelővel való találkozásra az üzenő-füzeten keresztül történő információcserére.

A szülők az üzenő-füzetbe bejegyzéseket tehetnek a gyermekek egészségi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

A családnak lehetősége van a bölcsőde életébe való betekintésére is. A látogatás időpontját azonban a gyermek kisgyermeknevelőjével előzetesen egyeztetni kell.

A Bölcsődei nevelés-gondozás Helyi Szakmai Programja

A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő vagy az által megbízott 14 éven felüli személy viheti el.

A kérelmező/törvényes képviselő köteles a tájékoztatás megtörténtéről nyilatkozni, a vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni, illetve a jogosultsági feltételekben, valamint az egyéb adatokban történő változásokról a vezetőt tájékoztatni.

Az intézményben Érdekképviseleti Fórum működik.

A Fórum tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői képviseletében 2 fő,
- az intézmény dolgozóinak képviseletében 1 fő,
- az intézményt fenntartó önkormányzat képviseletében 1 fő.

Az Érdekképviseleti Fórum megalakítására és működésére vonatkozó részletes szabályokat tartalmazó Szervezeti és Működési Szabályzat a házirend mellékletét képezi.

Az ellátásban részesülő gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermekek védelmét ellátó érdek-képviseleti és szakmai szervek panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy az Érdekképviseleti Fórumnál (a továbbiakban: a panasz kivizsgálásra jogosult)

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegés esetén,
- az 1997. évi XXXI. törvény 136/A. §-a szerinti iratbetekintési jog megtagadása esetén.

A panasz kivizsgálására jogosult 15 napon belül írásban értesíteni a panasztevőt az elé terjesztett panasz kivizsgálásának eredményéről.

A szükséges intézkedések megtételével egyidejűleg tájékoztatását ad a panasz orvosolásának más lehetséges módjáról.

A panasztevő panaszával az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a panasz kivizsgálására jogosult

- határidőben nem intézkedik,
- intézkedésével nem ért egyet.

A gyermekjogi képviselő:

- neve: Dr. Dubecz György
- elérhetősége: iroda címe: Humán szolgáltató Központ
6723 Szeged, Sás utca 2.
e-mail cím: dubeczgyorgy@invitel.hu
telefonszám: 20/4899-626

fogadóóra:

irodában: minden hónap első szerdája 9.00 – 12.00 óra
vidéken: Egyesített Népjóléti Intézmény és Pedagógiai Szakszolgálat Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
6900 Makó, Béke utca 9.
minden hónap harmadik szerdája 13.00 – 16.00 óra

A házirend megtartására minden szülő számára kötelező, megszegése a gyermek bölcsődéből való kizárását vonja maga után.

A Bölcsődei nevelés-gondozás Helyi Szakmai Programja

A házirend bárki számára hozzáférhető, a bölcsődében nyitvatartási idő alatt megtekinthető.

A házirend betartását köszönjük.

Csanádpalota, 2012. június .....

Készítette:

.....
Kovács Jánosné
bölcsődevezető

.....
Schüsler Istvánné
intézményvezető

Záradék: A házirendet az Érdekképviselői Fórum a 2012. június ..... napján tartott ülésén megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetért.

Csanádpalota, 2012. június .....

.....
ÉF elnöke

Melléklet a Házirendhez

FOLYAMATOS NAPIREND

TAVASZI

6.00-8.00 óra	Érkezés, játék, szükség szerint gondozás
8.00-8.20 óra	Reggelizés, játék
8.20-9.05 óra	Játék a szobában
9.05-9.30 óra	Szükség szerint gondozás, szájpolás, játék
9.30-9.40 óra	Tízóraizás, játék
9.40-9.55 óra	Jó idő esetén udvarra kimenetel, játék
9.55-11.00 óra	Játék az időjárástól függően a szobában vagy az udvaron
11.00-11.25 óra	Gondozás, játék
11.25-11.55 óra	Ebédeltetés, játék, hazamenetel
11.55-15.00 óra	Alvás, ébredési sorrendben gondozás, játék
15.00-15.30 óra	Uzsonnázás, játék
15.30-16.30 óra	Játék, hazamenetel, szükség szerint gondozás

Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről (1997. évi XXXI. törvény 33. § (2) bekezdés alapján)

Alulírott ..... nyilatkozom és aláírással igazolom, hogy az intézmény a Törvény által rárot tájékoztatásról informált:

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról,
- az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről,
- a gyermek napirendjéről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviseleti fórumról.

Csanádpalota, 2012. ....